

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. spalio 16 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Andžej Maciejewski (kolegijos pirmininkas), Egidijos Tamošiūnienės ir Agnės Tikniūtės, susipažinusi su 2023 m. rugsėjo 28 d. paduotu **ieškovės bendrovės „Agerona Sp. z o. o.“** kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. birželio 29 d. nutarties peržiūrėjimo

nustatė:

Vilniaus apygardos teismas 2022 m. gruodžio 5 d. sprendimu ieškovės ieškinį tenkino iš dalies ir priteisė ieškovės naudai iš atsakovo ūkininko P. P. 87 183,45 Eur baudą, 1115,95 Eur pavėluoto mokėjimo palūkanas, 8 proc. dydžio metines palūkanas už priteistą sumą (88 299,40 Eur) nuo bylos iškėlimo teisme (2022 m. vasario 14 d.) iki teismo sprendimo visiško įvykdymo ir 5334,28 Eur bylinėjimosi išlaidas; kitą ieškinių dalį atmetė.

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2023 m. birželio 29 d. nutartimi nutarė Vilniaus apygardos teismo 2022 m. gruodžio 5 d. sprendimą pakeisti ir jo rezoliucinę dalį išdėstyti taip:

„ieškinį tenkinti iš dalies. Priteisti ieškovės „Agerona Sp. z o. o.“ naudai iš atsakovo P. P. 43 591,73 Eur baudą, 557,97 Eur pavėluoto mokėjimo palūkanas, 8 proc. dydžio metines palūkanas už priteistą sumą nuo bylos iškėlimo teisme 2022 m. vasario 14 d. iki teismo sprendimo visiško įvykdymo ir 475,26 Eur bylinėjimosi išlaidų. Kitą ieškinių dalį atmeti.“

Apelacinės instancijos teismas nurodė, kad šalių sudarytose sutartyse sulgti grūdai ieškovei nebuvo perduoti ne tik dėl atsakovo kaltės, bet ir dėl ieškovės kaltų veiksmų. Ieškovė dalį grūdų gavo ir atsakovas nuo 2021 m. gegužės mėn. nevenge pakrauti ieškovei grūdų, tačiau to negalėjo padaryti pilna apimtimi sutartyse nustatytu terminu dėl ieškovės nepateiktų sunkvežiminių avizoms, kurios buvo pakrautos pagal išankstinį šalių susitarimą ir užėmė atsakovo grūdų sandėlio kompensacinius bokštus, išvežti. Ieškovė, žinodama apie atsakovo ketinimą perduoti grikius ir kviečius 2021 m. rugsėjo mėn., bet neatsiimdama sutarto likusio avizų kiekio, elgėsi neatsakingai ir neapdairiai. Tokie ieškovės veiksmai neabejotinai lėmė, kad sutartyse nustatytais terminais atsakovui buvo apsunkinta galimybė perduoti ieškovei likusį grūdų kiekį. Todėl teismas konstatavo mišrią šalių kaltę ir per pusę sumažino priteistas netesybas ir palūkanas.

Kasaciniu skundu ieškovė bendrovė „Agerona Sp. z o. o.“ prašo panaikinti Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. birželio 29 d. nutartį ir palikti galioti Vilniaus apygardos teismo 2022 m. gruodžio 5 d. sprendimą.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Ieškovės kasaciniame skunde nurodomi tokie esminiai argumentai:

1. Kasaciniame skunde keliamas klausimas, kad apeliacinės instancijos teismas pažeisdamas CPK 176 bei 185 straipsniuose įtvirtintas įrodinėjimo bei įrodymų vertinimo taisykles bei nukrypdamas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos įrodymų vertinimo taisyklių aiškinimo ir taikymo praktikos (kurioje ne kartą yra pasisakyta, jog išvados dėl įrodinėjimo dalyko įrodytumo turi būti logiškai pagrįstos byloje surinktais duomenimis, o konstatuoti tam tikros aplinkybės buvimą ar nebuvimą teismas gali, kai tokiai išvadai padaryti pakanka įrodymų (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016 m. lapkričio 23 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-465-686/2016)), ignoravo byloje esančius įrodymus, kurie patvirtina, jog atsakovas P. P. visus savo turėtus grikius tretiesiems asmenims realizavo anksčiau nei buvo atlikti ieškovės veiksmai, kuriuos apeliacinės instancijos teismas įvardijo neatsakingais ir neapdairiais, kas reiškia, jog tarp tokių ieškovės veiksmų (t. y. tariamo delsimo atsinti avizą 2021 rugsėjo mėn.) ir atsakovo prievolių pagal grikių sutartį neįvykdymo nėra ir negali būti priežastinio ryšio, tad šie ieškovės veiksmai niekaip negalėjo įtakoti grikių sutarties neįvykdymo. Teismas padarė nepagrįstą, byloje surinktiems įrodymams prieštaraujančią, todėl neteisėtą išvadą dėl ieškovės ir atsakovo mišrios kaltės egzistavimo.
2. Apeliacinės instancijos teismas nutarties dalį dėl sutartinių netesybų pagal grikių ir kviečių sutartis sumažinimo grįsdamas faktinėmis aplinkybėmis, kurių dėl šių dviejų sutarčių byloje ne tik neįrodinėjo, bet net ir nenurodė buvus nė viena iš ginčo šalių, pažeidė proceso teisės normas, reglamentuojančias bylos nagrinėjimo apeliacine tvarka ribas (CPK 320 straipsnis), civiliniame procese galiojančius dispozityvumo bei rungtyniškumo principus, priėmė iš esmės siurprizinę nutartį, taip pat nukrypo nuo šiuo klausimu suformuotų Lietuvos Aukščiausiojo Teismo išaiškinimų, pateiktų 2022 m. vasario 15 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. e3K-3-24-378/2022, 2023 m. vasario 2 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. e3K-3-9-381/2023, 2023 m. liepos 13 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. e3K-3-220-381/2023 ir kt.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesiniais sprendimais, jų motyvais ir motyvų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliamą tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, pagal keliamus kasacinio skundo klausimus kasacinio

skundo argumentais nepagrindžiama, kad apeliacinės instancijos teismas netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui. Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti bendrovei „Agerona Sp. z o. o.“ (j. a. k. 142512974) 887 (aštuonis šimtus aštuoniasdešimt septynis) Eur žyminį mokestį, sumokėtą 2023 m. rugsėjo 27 d. BNP Paribas banke, operacijos Nr. CEN2309270549675.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Andžej Maciejewski

Egidija Tamošiūnienė

Agnė Tikniūtė